

“La independència no arribarà per una declaració en un balcó”

JORDI PLAY / ARXIU

“El debat era entre espanyolistes i autonomistes. El nostre plantejament és que cal passar a un nou estadi on l'eix siga un altre: independentistes/autonomistes”

Diu la ponència política que va aprovar a l'assemblea de SI que el vostre objectiu és “bastir la majoria política que faci possible la transició a la independència i la seva proclamació”, però en aquesta assemblea ja presentàreu els punts bàsics de la Llei de Transició Nacional a la Independència. No us precipiteu?

—No, perquè això és el principi de la nostra reflexió —feta sobre les bases de moltes altres reflexions prèvies. Perquè un procés de transició funcione, calen dues coses: d'una banda, mobilització i participació popular, àmplies totes dues, i, d'una altra banda, que això tinga representació política. En conseqüència, el projecte d'independència ha de ser un projecte, no una il·lusió. Com a tal projecte s'ha de determinar la manera com s'ha de fer i preveure com afectarà tots els sectors socials, econòmics, educatius, etcètera. I cal també que un partit o més es presenten amb un programa electoral per a construir la independència, que

aquests partits guanyen les eleccions, formen un govern i que aquest govern faça la transició a la independència. Això que veiem a Escòcia. Es tracta de fer allò que fins ara no s'havia fet, perquè es veia la independència com una il·lusió, no com un projecte.

—**Dividiu el Parlament entre el bloc independentista i els partits de l'*statu quo* autonomista, on entra la resta (CiU, PSC, PP, Esquerra, Iniciativa, etc). Alguns, però, han votat a favor del dret a l'autodeterminació...**

—La primera vegada, el 1989. Fa 23 anys. Què han fet? Què se n'ha fet dels que fa cinc anys es van reunir al IESE per a reivindicar l'aeroport? Que se n'ha fet dels que ara fan un acte en suport del pacte econòmic en la línia del concert tot commemorant el 113è aniversari de la primera reivindicació, el 1899? Fins ara el projecte no ha estat mai la independència. El debat era entre espanyolistes i autonomistes: entre els qui volien més i millor autonomia i autogovern —com

Aquest cap de setmana es va fer l'assemblea nacional de Solidaritat Catalana per la Independència (SI), amb el lema ‘Comencem la transició a la independència’. El secretari de Política Institucional, Alfons López Tena (Sagunt, 1957) analitza la ponència política i l'actualitat parlamentària.

a fase prèvia a la independència o com a fase final— i els qui volien que tot continuara igual o fins i tot volien fer passes enrere (PP i Ciutadans). El nostre plantejament és que cal passar a un nou estadi en què l'eix siga un altre: independentistes/autonomistes.

—**I ells no ho són?**

—No discutim que ERC siga un partit que aspire a la independència; no dubte que a CiU hi ha molts sectors militants que aspiren a la independència. Nosaltres els plantejarem que no n'hi ha prou amb l'aspiració. Hem de passar a construir la independència i aquest ha de ser el nou eix central. Només cal mirar com es fa a Escòcia, a Flandes, al Quebec. Al final qui decideix és el poble, però per a arribar-hi s'ha d'anar amb un projecte, un full de ruta, cosa que fins ara no s'havia fet. Fins ara els projectes havien estat uns altres: anar omplint de competències i recursos la Generalitat (el peix al cove); fer un nou Estatut —la gran innovació d'Esquerra Republicana fa

uns quants anys, a la qual es van afegir després molts més partits—; un cop fet l'Estatut, aplicar l'Estatut... Això no és la independència.

—**Com s'hi arriba, doncs?**

—Nosaltres proposem als partits d'obediència catalana, i que en algun moment han votat per l'autodeterminació, que passen de votar-la a exercir-la. Des del 1989 fins ara ja s'ha votat cinc vegades i el més calent és a l'aigüera. Proposem a Esquerra, en primer lloc, a CiU, tant a Convergència com a Unió, i a ICV-EUiA que, un cop vist el fracàs de l'autonomia i que no hi ha manera d'evitar que Espanya ens robe —dins el règim autonòmic—, passem a obrir un procés d'independència.

—**Com hi sumareu els altres partits, a aquest objectiu?**

—Tot depèn de la voluntat del poble. Sobre la base d'un nombre de gent cada volta més gran que pensen que s'ha d'anar ja cap a la independència. Pel sistema polític català, la independència no la farà un sol partit. No ens enganyem. La farà una suma de partits, igual que l'autonomia la van aconseguir un conjunt de partits.

—**No heu de guanyar les eleccions vosaltres?**

—No. No es tracta que Solidaritat guanye per majoria absoluta les eleccions. Es tracta que guanyen per majoria absoluta els partits que porten com a projecte polític immediat la independència. Vol dir que l'han de portar com a programa. No com a desig o horitzó, sinó amb un pla de transició de govern cap a la independència. La independència no arribarà per una declaració en un balcó l'endemà de les eleccions. Mira l'SNP a Escòcia. El govern prepara la transició perquè té el poble al darrere i això li dona legitimitat per a fer-ho.

—**Després es fa un referèndum i...**

—O no. El referèndum depèn d'una altra cosa. Els referèndums es troben blocats per la legislació espanyola i catalana. L'única forma de fer un referèndum és que la comunitat internacional pressione Espanya perquè accepti el resultat d'un referèndum i pose a Catalunya la condició de fer el referèndum perquè aquella majoria electoral es manifesti. Però això és una qüestió instrumental.

—**L'últim punt de la ponència política és que voleu “continuar sumant i obrint-vos a la societat”. Això vol dir**

que podeu fer una coalició electoral amb més forces polítiques?

—Per a fer què? Moltes vegades, a Catalunya, hi ha una certa inclinació sentimental cap a la unitat, però sovint s'oblida una qüestió fonamental. Per a què?

—**Quines condicions hi posaríeu?**

—Les que hem posat fins ara.

—**La independència...**

—...com a eix central del programa, és clar. No es va fer un acord amb ERC a les eleccions espanyoles —i tots els documents els vam penjar a la xarxa perquè es veiera— perquè a totes les propostes que fèiem —que centràvem en la proposta de la independència, la didàctica de la independència, fer mal als interessos espanyols i la visibilització de la independència al Congrés— la resposta d'Esquerra era “independència fiscal, pacte fiscal, reivindicar la gestió de les infraestructures”. Tot això vol dir millorar l'autogovern, però nosaltres volem posar-hi fi a l'autogovern, volem la independència. Per això no vam arribar a cap acord. Per tant, arribarem a un acord quan puguem establir un programa amb un eix centrat en la independència.

—**Han millorat les vostres relacions amb Esquerra, després de la renovació de la direcció?**

—No hi ha una nova direcció a Esquerra. Hi ha un nou president. La resta de l'executiva i de la comissió permanent són les mateixes persones. Però, a més, no és un tema de persones, sinó de política.

—**Ha millorat la relació?**

—Hi ha hagut darrerament alguna connexió, però no amb la direcció, sinó amb Joan Tardà, concretament. Amb ell hem pogut fer algunes accions conjuntes de cara a la delegació del govern espanyol a Catalunya respecte a la vexació d'un ciutadà a l'aeroport del Prat. I alguna qüestió presentada al Congrés.

Pel que fa a ERC, en aquesta legislatura no tenia un programa encarat a la independència i el seu fil conductor en aquesta legislatura és aconseguir el concert econòmic. Les seues polítiques són empènyer el govern de CiU cap a posicions de més autogovern i de donar-li suport en qüestions com el concert econòmic.

—**Sí que vau aconseguir una coalició amb Joan Laporta i la seua Demo-**

JORDI PLAY / ARXIU

“Els diners no s'han de traure de les butxaques dels treballadors sinó d'Espanya, que és on són”

cràcia Catalana, però va durar poc. També es va desviar de l'objectiu?

—No. Amb Joan Laporta va ser perquè no va respectar una de les qüestions que havíem destacat en el programa electoral, que era la no-acumulació de càrrecs. Ell pretenia anar a les eleccions municipals i acumular càrrecs, i volia un model d'organització presidencialista que la militància va rebutjar al congrés del febrer. Aquests plantejaments van ser derrotats i es va estimar més anar-se'n.

Per a nosaltres l'aprofundiment democràtic és importantíssim perquè, a més, beneficia el procés cap a la independència. A la independència s'hi arriba com més capacitat de decisió té el poble. Per tant, democràcia directa, referèndums, consultes populars, lluita contra la corrupció, transparència... Un dels elements principals en el canvi de *statu quo* de l'autonomia cap a la independència és l'aprofundiment democràtic. I, concretament, la no-acumulació de càrrecs per a evitar una casta política que es renova a si mateixa.

—La setmana passada, els vostres vots, sumats als d'ICV i Ciutadans, van servir per a portar la llei de mesures fiscals i financeres al Consell de Garanties Estatutàries. Per què us hi va afegir?

—Va ser una iniciativa d'ICV-EUiA, que nosaltres vam estudiar a fons. Vam negociar amb CiU, i hi vam acostar molt les posicions, però finalment la seua decisió va ser de no cedir a les nostres exigències. Hem dut la llei al Consell de Garanties Estatutàries perquè revise l'adequació estatutària i constitucional d'algunes de les mesures que inclou. Però deixem la porta oberta a rectificar si CiU aconsegueix desempallegar-se de la situació de dependència del PP tant al Parlament de Catalunya com a l'espanyol i es decideix a activar —i aquesta és la qüestió de fons— solucions per al veritable problema de Catalunya.

—Quin és, segons SI?

—El problema no és que Catalunya no recapte impostos; el problema és que se'n van a Espanya. Per tant, el govern de CiU ha d'aplicar d'una vegada la seua proposta electoral, la que va portar al Parlament de Catalunya, que és recuperar, via concert econòmic, els impostos que paguen ciutadans i empreses. Si sobre això no fan res, nosaltres tampoc

no estem disposats a escanyar més les empreses i els ciutadans posant nous impostos i noves taxes. Els diners no s'han de traure de les butxaques d'empreses i treballadors sinó d'Espanya, que és on són els nostres diners.

—Segons el portaveu del govern, Francesc Homs, aquesta decisió de portar-lo al Consell de Garanties estatutàries aturarà la recaptació de 30 milions d'euros en taxes.

—Estem molt orgullosos i molt satisfets que als ciutadans i les empreses de Catalunya no se'ls roben 30 milions d'euros en taxes per la incompetència d'un govern de la Generalitat incapaç de recuperar els nostres diners, que són a Espanya.

—El portaveu Homs us ha dit filibusters polítics.

—El senyor Homs sap perfectament que teníem converses amb ells fins el dia abans mateix, tant amb el grup parlamentari de CiU com amb el govern de la Generalitat. No es tracta de filibusterisme polític, sinó de decidir quin rumb es vol prendre. El rumb que porten fins ara és el de no aconseguir els 759 milions d'euros ni els 1.450 milions de la disposició addicional. La setmana passada CiU i PP van votar en contra de portar al plenari les conclusions de la comissió del pacte fiscal. Ho van ajornant i la responsabilitat és seua. La responsabilitat de no tenir diners és de la Generalitat. Prou de ficar la mà a la butxaca dels ciutadans per a encobrir la seua pròpia incompetència.

—Un trencament total amb el PP tindria conseqüències negatives per a Catalunya, ara que el PP governa a Espanya?

—No. Tindria conseqüències positives per a Catalunya i per a CiU. Que recorden quins van ser els efectes de l'anterior vegada que van estar en aquesta situació. Jo llavors era dintre de Convergència i ho recorde perfectament. Dependre d'un govern del PP amb majoria absoluta implica que el preu cada vegada serà més alt, que ens escanyaran cada vegada més, tant a Catalunya com a CiU.

—El missatge subjacent que transmet CiU és que anar contra el PP seria pitjor per a Catalunya?

—Què n'han tret? Què han aconseguit amb el vot del PP als pressupostos de l'any passat i d'aquest? Subvencionar

l'Associació de Víctimes del Terrorisme. Tancar delegacions a l'exterior, cosa que implica renunciar a expandir l'economia i les empreses catalanes a l'exterior. Què han aconseguit a l'aeroport del Prat, si la primera decisió de la ministra del ram és tancar la mínima concessió que havia fet el PSOE? És clar que és un projecte abocat al fracàs.

—La ministra de Foment, Ana Pastor, reconeix que deu a Catalunya 5.700 milions d'euros en infraestructures. Si fos a l'inrevés l'estat intervindria la Generalitat?

—Tot el que ha fet el govern espanyol a l'època Aznar, a l'època Zapatero i a l'època Rajoy és el mateix: anar contra tots els interessos de Catalunya —no tan sols els econòmics, sinó també contra la immersió lingüística— i tenir ofegada la Generalitat i els ajuntaments de manera que estiguen en respiració assistida i que el sistema de finançament, com ja va dir Alfonso Guerra, ha de basar-se en el principi “que hagen de venir cada any els catalans a buscar les engrunes”. Això, apliquen. I en això va caure CiU els últims anys dels governs de Pujol, i ara una altra vegada.

—Us sentiu còmodes votant amb Ciutadans per a dur la llei al Consell de Garanties?

—No és votar amb ells. És portar-ho al Consell. Absolutament còmodes. Aquí parlem de les normes d'una llei que poden vulnerar drets dels ciutadans tal com estan establerts i reconeguts per la Constitució espanyola i l'Estatut de Catalunya, que són les dues normes que estableixen drets dels ciutadans. Que el Consell de Garanties Estatutàries faça un informe sobre aquesta matèria.

—No serà una pèrdua de temps?

—També cal recordar una altra cosa: per què el govern de la Generalitat no ha presentat els pressupostos quan tocava? Segons la llei financera de la Generalitat, els pressupostos s'han de presentar abans del 30 d'octubre. No ho van fer. No ho van presentar a final d'any, com ho fan totes les administracions. I ara sí que és vital que entren un mes abans o un mes després? Per què no ho van fer quan tocava?

A més, com més impostos, més taxes, més retallades i més acomiadaments, menys activitat econòmica i més crisi.

Alex Milian